

imod vilde jo ingen af Folkethingets Medlemmer kunne have Noget at indvende. Imidlertid troer jeg, at den gjerne kunde beholde det Navn, den har. Loven vilde nemlig vel da ikke komme til u middelbart eller fuldstændigt at ophæve de omhandlede Forbud, men en middelbar eller en ufuldstændig Ophævelse er jo ogsaa en Ophævelse. Dernæst vil Loven, hvis den antages efter Endringsforslaget, ogsaa kunne komme til at angaa Lehn og Stamhuuse, i hvis Drettelsesbreve der ikke indeholdes et saadant Forbud; men det kunde jo heller ikke være til nogen Skade; jeg antager tværtimod, at det kunde være til Gavn. Jeg har nemlig hørt sige, at der gives Lehns- og Stamhuusbesiddere, i hvis Stiftelsesbreve der vel ikke indeholdes saadanne Forbud, og som vel kunde have Lyst til at afhænde Bøndergods, men som dog ikke vilde indgive Ansøgning om Tilladelse dertil, men derimod, hvis de, uden at søge denne, kunde faae Frihed til at afhænde Bøndergods, vilde afhænde det. Jeg synes derfor, at dette Forslag er saa ønskeligt, om jeg saa maa sige, at det skulde gjøre mig meget ondt, hvis det ikke skulde komme til Forhandling, og hvis det ikke skulde blive antaget. Alle ere jo enige i, at det er godt, at Selveiendom fremmes; men vi vilde ogsaa have det fremmet paa en saadan Maade, at Fæsterne ikke skulle kunne have Noget at klage over. Efter Bekjendtgjørelsen af 10de Juli 1846 skal det, forinden der gives Bevilling til at afhænde Bøndergods fra Lehn og Stamhuuse, nøie undersøges, om det er til Bønderstandens Larv. En saadan Undersøgelse kunde nu vel maaskee være meget ønskelig. Det blev udtalt heri Salen forleden Dag, og deri er jeg ganske enig, at Fæsterne ere myndige Folk; altsaa, naar de selv erklære, at de ønske det, saa synes mig, at man har den allerbedste Borgen for, at det virkelig er til deres Larv. Og det er ikke til nogen Forurettelse enten for de nuværende Stamhuus- eller Lehnsbesiddere eller for Familierne, at en saadan Tilladelse gives, uden at Besidderen selv har andraget derom, saa jeg troer virkelig, at Lovforslaget fortjener at antages, og at der ikke fra den formelle Side er Noget til Hinder for, at det kommer under Forhandling.

Formanden: Jeg turde maaskee dog, inden Forhandlingerne over dette formelle Punkt gaae videre, noget nærmere henlede den ærede Rigsdagsmands Opmærksomhed paa, hvad det er, som jeg i Titelen finder at staae i Modstrid med Lovens Indhold. Det er ganske sikkert, at den Lov, som vil fremkomme, hvis Forslaget antages, indeholder en Ophævelse af Forbudet mod Salg af det Bøndergods, der henhører til Lehn og Fideicommisser; men det Forbud, som derimod aldeles ikke ved Loven vil blive hævet, er det, som udtrykkeligt i Titelen angives som Gjenstand for Loven, nemlig Forbudet mod at Besidderne ansøge om Tilladelse til at afhænde Bøndergodset. Hvis altsaa en Besidder skulde ansøge om en saadan Tilladelse, efterat denne Lov var udkommen i den Form, som her er foreslaaet, vil det være saa langt fra, at han ved Loven kan siges at være sikret for videre Ulempe, at han endog, hvis forøvrigt en Rets sag i rette Tid kunde blive anhängiggjort, meget godt kunde fradømmes Bestidelsen af Lehnet for at have overtraadt Forbudet.

Spændet: Min Mening er, at, hvis Loven bliver vedtagen, som her foreslaaet, saa vil Besidderen slet ikke søge om en sliq Tilladelse, og derfor vil Forbudet blive aldeles betydningsløst. Hvis en saadan Lov udkommer, vil Fremgangsmaaden blive den, at, naar en Stamhuusbesidder, i hvis Erectionsbrev der staaer et saadant Forbud, vil afhænde sit Bøndergods til Brugerne, saa tilbyder han disse det til Salg paa visse Vilkaar. Blive de nu enige om disse, saa ansøge Brugerne Justitsministeriet om Tilladelse for Besidderen til at sælge til dem, og saa bliver Bevillingen meddeelt. Der bliver altsaa slet ikke Spørgsmaal om Forbudet; det er ophævet, det er blevet uden Betydning, det faaer ingen Virkning.

Formanden: Der er dog et Sted i den ærede Rigsdagsmands Slutningsfølge, som jeg ikke saa ganske kan gaae ind paa. Han siger: „Forbudet er altsaa ophævet“. Nei! Forbudet er ikke ophævet; men det er muligt, at det i Realiteten ikke faaer nogen synderlig praktisk Betydning.